

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A legközelebbi jövő kilátásai.

Makó, június 25.

A munkapárti értekezlet, mely az országgyűlés hangzatos nevezetével tetszeleg önmagának, a hét derekán formailag is véget ér s a kifáradt gyors munkások hazamennek, hogy a jól megérdemelt pihenést élvezzék.

Tisza István, az elevenek és holtak felett is föltétlenül ur, így rendelkezte el. Őszig tehát bezárulnak a parlament gyászos kapui, melyek előtt legfeljebb a palotaőrsg gyászvitézei fognak silbakolni s minden más, mint az elátkozott kastélyt, messziről elkerüli, nehogy felüljön lelkében az a sok keserű emlék, amely rövid egymásutánban a falak közül röpönt szét az alkotmány és közszabadság örök szegyenére.

Az országra tehát a parlamenti nyári szünet kezdetével hivatalos csend borul, de azért az ország mégis hangos lasz, nem ugyan az örömhangulat kívánczó érzelmeinek megnyilatkozása miatt, hanem az egységes ellenzék tiltakozó gyűlései s az ország népének az erőszak rendszere ellen megnyilvánuló egyre elkeseredettebb kifakadásai következtében.

És ez egészen érthető s teljesen indokolt is, mert az erőszak prése még mindig nem tozódta ki magát kényekedve szerint, még a csavart egyre jobban kívánja megszoritani, hogy ennek az országnak polgársága az állami és egyéb közterhek sulya alatt annyira összegömbölyjön, hogy alkotmányi s közszabadsági fájdalmakra abszolúte ne legyen alkalma még gondolni sem.

Ne áltassuk magunkat azzal, hogy a panamában elűlyedt Lukács-kormány bukása után rendszerváltozás fog bekövetkezni, sőt a Tisza féle folytatólagos megújulás inkább megcsontosodást jelent, mert hát Bécsnek még nagy szolgálatokra van szüksége s éppen ez a magyarázata annak, hogy Lukács László utódja éppen Tisza István gróf lett, mert csak tőle várja Bécs az unjonclétszámemelés s a katonai terhek nagyobbításának keresztülvitelét.

Nyilvánvalóvá lett ugyanis, hogy a hadsereg újabb áldozatokat ki-

ván, még pedig már az ősz folyamán, vérben és pénzben egyaránt. Mert hát ez a kérdés olyan circulus viciosus, amelynek soha sincs vége. Mikor külügyi politikánk a statuskvó alapján állott, akkor emiatt kellett több ujonc; mikor megengedtük, hogy akarjunk ellenére is győzzön a balkáni szövetség és területeket hódítson, akkor ez volt a létszámemelés oka s mikor legutóbb az új magyar miniszterelnökkel mondattak üzenetet az oroszoknak azzal a mottóval, hogy a balkán legyen a balkáni népeké s miután ezt mi is akarjuk, ezért nagyon természetes, hogy újabb vér- és újabb pénzáldozatot kell hoznunk a megmentett Balkán érdekében. És emiatt az sül ki, hogy éppen háromszázmillióra van szüksége a hadseregnek, amit a népek kell keservesen kiizzadni. Persze azzal ugyan ki fog törődni, hogy ezt a rengeteg áldozatot ez a koldus ország nem bírja el. Katonáéknak ez smarn s az őszkor összehűlő delegációk mint a p atyolat, úgy meg fogják szavazni az újabb milliókat.

A másik keserű nyári labdacse az az abszolútizmus kodifikálása. Tisza miniszterelnök s az új belügyminiszter is a kormány sarkalatos programjával jelezték a közígazgatás államosítását. Az új kormányfő - biztosra vehető - hogy teljesen centralizált államszerkezettel el akarja tüntetni a közigazgatásból a vármegyét és eltörölve a törvényhatósági, illetve vármegyei önkormányzatot, tizenegy tartományra akarja felosztani az országot.

A legközelebbi jövőnek ezek a szomorú kilátásai melyek abszolúte nem alkalmasak arra, hogy bizalmat keltsenek, hanem igenis elkeseredett harcot s ebben gyökeredzik az ellenzék küzdelmének jogosultsága, de kötelessége is.

— Husznapos hadgyakorlatok. A közös hadügyminiszterium bizalmas leiratban értesítette a csapatparancsnokságokat, hogy az idei nagygyakorlatok nem nyolc, hanem husz napig fognak tartani. A husznapos nagygyakorlat tetemes túlkiadást okoz, eltekintve azoktól a nagy fáradságtól, amelyekkel ez a háborusdi össze van kötve. Katonai körökben nagy feltűnést keltett a hadügyminiszter rendelkezése, mert évek óta nem volt rá eset, hogy ennyire megnyújtják a próbaháború idejét.

A POLITIKA NIREI.

A főrendiház ülése.

Justh és Vázsonyi Aradon. — Andrassyék perlik Herczeg Ferencet. — Andrassy Gyula pártalakítása.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délelőtt ülést tartott, hogy letárgyalja mindazokat a javaslatokat, amelyeket a képviselőház legutóbb megszavazott. Ezek között csak egy-két fontosabb javaslat volt.

Ma reggel Budapesre érkezett Tisza István gróf miniszterelnök is, hogy a főrendiház ülésén részt vegyen. A főrendiház mai ülése után holnap egy formális képviselőházi üléssel bezárulnak a parlament kapui. A Ház tudomásul veszi a főrendék átiratát a törvényjavaslatok elfogadásáról s azután királyi kéziratral valószínűleg október közepéig elnapolják a Házat.

A kormány azonban a nyári szünet alatt is folytatja politikai tárgyalásait. Elsősorban a horvát kérdést szeretné rendezni s ezért holnapra magához rendelte Tomasics volt bánt, akit Khuen alatt banküzletei miatt távolítottak el a báni székből.

Justh Gyula és Vázsonyi Aradon.

Rohamlépésben közeledik Aradon a választás napja s ezért a pártok minden lehetőt elkövetnek, hogy jelöltjüket diadalra jutassák. Ma tornyai birtokáról Justh Gyula is átrándul Aradra, hogy több népgyűlésen részt vegyen és egyéniségének sulyával támogassa Széchenyi Aladár grófot. Holnap érkezik Aradra Vázsonyi Vilmos és Déry Zoltán is, akik egészen a választás napjáig Aradon maradnak. Most már körülbelül 20-25 ellenzéki képviselő van Aradon, akik teljes erejükkel agítálnak jelöltjük érdekében.

Nem marad tétlenül a munkapárt sem. A fiatalabb képviselők Herczeg Ferenc vezetésével házról-házra járnak, hogy választókat szervezzenek Tiszának.

Károlyi Mihály gróf tegnap meglátogatta Goldis László volt oláh

nemzetiségi képviselőt s arra kérte, hasson oda, hogy az oláh választók az ellenzékre szavazzanak vagy legalább is passzívak maradjanak. Az oláh népvészér azonban egyiket sem ígérte meg.

Andrassyék porlik Herczeg Ferencet

A magyar politikának sohsincs nyara. Meg a kezdődő uborkaszünet is meghozza a maga politikai szenzációit. Vasárnap gróf Széchenyi Aladár illetve nem éppen szalonképes kifejezésekkel a volt és a jelenlegi kormány egyik-másik tagját. Tegnap pedig Herczeg Ferenc fordította vissza a Széchenyi mondását, ráolvasván a koalíciós minisztériumra.

Mint biztos forrásból értesülünk, Andrassyék érzékenyebbek lesznek és nem hagyják annyiban a dolgot. Biróság elé állítják Herczeg Ferencet aradi beszédért, hadd bizonyíthassa be a vádat. A koalíciós miniszterek nem félnek, attól, hogy Herczeg vádjai igazak, sőt biztosra veszik, hogy Herczeget épp úgy elítélik, mint Habart, aki szintén meggyanusította őket.

De élénken pekraktáltak tegnap este a Nemzeti Kaszinóba is a dolgot. A kaszinó időző tagjai nagy megütközéssel tárgyalták azt az ebben az exkluzív társaságban szokatlan hangot, mellyel, habár politikai téren, kaszinótagok egymásról nyilatkoztak.

Annyi bizonyos, hogy politikai körökben nagy érdeklődéssel várják eme legújabb politikai affér fejleményeit.

Andrassy Gyula pártalakítása.

Az Országos Klub Ferenc József-rakparti helyisége, erősen benépesedett azóta, hogy gróf Andrassy Gyula a 48-as pártok fuzionálásának napján bejelentette új pártalakítási szándékát.

A pártalakítást illetőleg egyelőre csak annyi a konkrétum, hogy gróf Andrassy Gyula Gagymihályon vagy július 6-án, vagy pedig július 13-án beszámoló tart és kifejti az új párt programját.

Andrassy elsősorban a 67-es alap nemzeti irányban való fejlesztését és erősítését kívánja, azonkívül mint elsősorban megvalósítandó programmpontot, a választójogi törvény revízióját hirdeti. Természetesen a közélet tisztasága érdekében mindennemű pa-

60

HOLD LUCZERNÁS

EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ

IRITZ MIKSÁNÁL.

nama és korrupció üldözését a legenergikusabban követeli az új párt, ugyszintén az elkövetett alkotmányértékek reparálását.

Hogy gróf Andrássy Gyula és pártja őszel részt fog-e venni a parlament tanácskozásában és felveszi-e Tiszával és pártjával a harcot magában a képviselőházban, e tekintetben még nincs döntés.

Fiume lázong.

Tüntetések

a határrendőrség ellen.

Fiume forrong, a magyar szent korona gyöngye lázas izgalomtól hangos. A reprezentanza szembeállt a magyar kormányval, ősi autonómiájának veszélyeztetése miatt tiltakozott az anyaország fontos érdekeinek megvédelmezése ellen, mire a kormány fel függesztette a képviselőtestületet, rendeleti úton kiterjesztette a határrendőrségről és a kivándorlásról szóló törvényeket a kikötővárosra is. Ezek a rendelkezések, melyek foganatosítására a kormány tegnap hetven határrendőrt küldött Fiuméba, óriási izgalmat okoztak a tengerparton.

A hivatalos lap mai száma Sándor János belügyminiszter két rendeletét közli. Mindkét rendelet már tegnap megérkezett Wickenburg István gróf fiumei kormányzóhoz. A belügyminiszter első rendelete a határrendőrség ügykörét szabályozza. A határszéli kapitányság működésével a fiumei rendőrség csak mint a közigazgatás segédszerve fog funkcionálni. A határszéli kapitányság első teendője az lesz, hogy a tengerpartról minden gyanus elemet távol tartson és kisöpörje az államra veszélyes, kétes ekvizitenciókat.

Kedden este nyolc órakor érkezett Fiuméba a határrendőrségi kirendeltség. Az állomásépület előtt óriási tömeg várta az érkezőket és amikor a vonat berobogott az állomásra, zúgott a sokaság a kormányzó és a határrendőrök ellen.

Válogatott szitkok röpökdtek, a nép magatartása egyre fenyegetőbb lett, mire jobbnak látták a határrendőröket a hátsó kijáraton eltávolítani az épületből. A zajongás azonban egyre fokozódó erővel tartott tovább és a tömeg többszöri felszólítás ellenére sem akart távozni, mire a rendőrség kardlappal látott az oszlatáshoz. Szétvertek a tömeget az állomás elől, mire a Piazza Danien csoportosultak és ott folytatták a tüntelést. A rendőrség innen is kiszorította de alig bírt velük. A város valóságosan ostromállapotba került, mindenfelé izgatott és fenyegető csoportok verődtek össze. A rendőrség számos tüntetőt letartóztatott, köztük Luigi Sissát is, Vió Antal képviselő ltkárát, aki egy rendőrt megtámadott. Az olasz tüntetők megtámadtak mindenkit, aki magyarul vagy németül beszélt. Éjfél volt, mire a városban valamiképpen helyreállt a rend.

Éjjel tizenegy órára sikerült az utcát megtisztítani a békétlen és hangos, minden pillanatban tüntetésre kész elemektől. Tizenegy órakor a tengerparti város behunyta szemét és éjszaka nagy csönd honolt egész Fiumében.

Megsemmisítették

a csókai uradalom több ezer hektoliteres hamisbor-készletét.

Zenta közvetlen közelében — de már túl a Tiszán — terül el Csóka község határa, amelynek hétezer holdja az utolsó tapodtatnyi földig Léderer Arthurnak és Léderer Károlynak a tulajdona. A testvéreknek nem ez a birtok az egyetlen vagyoniuk, hanem csatlakozik ahhoz még sok kisebb-nagyobb uradalom és palota, úgy hogy ketten együttvéve becsülhetők legkevesebb 30-40 millióra. A csókai birtokból 1200 hold szőlő. Itt terem a híres csókai bor, amellyel Lédererek évtizedek óta elárasztják a kontinens világvárosait, amelynek márkáját elsőrangúnak becsülik a világrészek. A Léderer-féle csókai bort eddig senki sem gyanúsította meg azzal, hogy hamisítvány volna.

Nemrégben egy kaposvári nagykereskedő címére ment a csókai uradalomból nagyobb borszállítmány. A kereskedő megvizsgálta a bort és úgy találta, hogy hamis. A maga megállapításában azonban nem bírt meg tökéletesen, hanem felülvizsgálta a bort a városi vegyészszel, majd amikor az is hamisnak találta, följelentést tett Lédererek ellen a rendőrségen. A főkapitány teljes titoktartással járt el az ügyben, döntésének meghozatala előtt fölküldte a borról fölvevő mintákat az országos vegyvizsgáló állomáshoz és csak aztán, amikor ez a legfőbb fórum is egészében megerősítette az eddigi véleményét, tette meg a szükséges intézkedéseket.

Belügyminiszteri engedéllyel anélkül, hogy a csókai járás bírájának segítségét igénybe vette volna, leküldte az uradalomba a kaposvári rendőrség két tisztviselőjét, akik az egész borszállítást — több ezer hektoliter — letiltatták és mindegyik borból mintákat vettek.

Ezeket a mintákat megvizsgáltatták az országos vegyvizsgáló állomással és miután az megállapította, hogy a borok hamisak, megsemmisítésük iránt megtörtént az intézkedés, amelyet mult hét végén hajtott végre a kaposvári rendőrség. Úgy történt ez a megsemmisítés, hogy a hordókat odaszállították a Tisza partjára és tartalmukat beleöntötték a folyóba. Aznap Zentától Titolig piros volt a folyóvíz.

A rendőrségi eljárás még hátra van a Léderer testvérekkel szemben. Eddig megállapítást nyert, hogy az 1200 holdas szőlőterület csak ürügy volt, mert Lédererek tizszer annyira bort is gyártottak és hozták forgalomba, mint amennyi 1200 hold területen megteremhet.

Jókarban levő nagyobb könyvszekrényt

megvételre keresek.
Cim a kiadóhivatalban.

Csütörtökön este nagy tombola-estély

lesz a Korona-szálló kávéházában és annak terrasszán. Rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva. Kezdeté este 9 órakor. Kolompár Béla zenekara hangversenyez!

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár Junius 26 Csütörtök Róm kath Ján. és P. Protestáns Ján. Gör kath. Junius 7. Nap két 4 óra 10 perckor, nyugszik 7 óra 45 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lassu hőemelkedés várható, helyenkint inkább csak délen és keleten csapadék. Sürgöny-prognózis: Melegebb délen, keleten sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet! 20-2 C. fok.

— Justh Gyulát törölték a választók névjegyzékéből. Makóváros központi választmánya ez év április hó 15-én tartott ülésében Justh Gyulát, mint Makóváros diszpolgárait fölvetve az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe. A központi választmány ezen határozata ellen, mint megirtuk, Tarnay Ivor vármegyei főjegyző a belügyi miniszterhez felebbezett. A belügyminiszter ma küldötte meg a város központi választmányához Tarnay Ivor felebbezésére vonatkozó döntését, mely szerint a felebbezésnek helyt adott azon az alapon, hogy a diszpolgárság alapján senki a választók névjegyzékébe fel nem vehető, ha abban a községben, melyben e címen vették fel a választók névjegyzékébe, egyébként szavazati joggal nem bír.

— Doktorátust tett. Vidor Rezső polgármesteri fogalmazó ma Kolozsvárot letette a jogi doktorátust.

— Érdekes felebbezés. Horváth Péter és 32 társa városi képviselők érdekes felebbezést adtak be a vármegye törvényhatósági bizottságához. Felebbezők azt óhajtják, hogy úgy a módosított szervezési, mint a nyugdíjszabályzat újabb tárgyalás végett adassék vissza a városi képviselőtestületnek, Horváth Péter és társai azzal indokolják meg felebbezésüket, hogy ők, a földműveléssel foglalkozó városi képviselők a szabályrendeletek tárgyalásakor már igen el voltak mezei munkáikkal foglaltva, így so kan nem vehettek részt annak tárgyalásán és a szabályrendeleteknek több pontja nincs kellően megvitatva. Ez minden esetben érdekes indoklása a felebbezésnek melyre azonban kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy a képviselőtestület soha dolgot jobban meg nem tárgyalt, mint e szabályrendeletet. Négy napig tartott ez a közgyűlés és mindenki hozzá szólhatott, szólott is. Igaz, sokan nincsenek s mi magunk se vagyunk megelégedve egyik-másik tekintetben a szervezési szabályrendelet módosítása körül hozott határozatokkal. Ezek a sérelmeknek vélt pontokat megfelebbezték. Ilyen felebbezés van vagy tíz. A fölöttes hatóságok majd kellően elbírálják az ügyet, de azalig lehető, hogy a törvényhatóság Horváth Péterék felebbezésének helyt adjon.

— Berecky Carola temetése. A korán elhunyt Berecky Carolát e hó 23-án délután 3 órakor temették Balatonendrén, miután a korán elhunyt kis leány holttestét a hatósági orvos nem engedte hazaszállítani. A temetésen nagy közönség vett részt. A gyászháznál Kájel Endre b-endrédí ref. lelkész beszélt, a sirnál a család régi barátja s a megboldogult keresztelő

papja: Balog Gyula szemlaki lelkész. Ugyanezen időben itthon az új templomban az itt időző rokonok s jó ismerősök jelenlétében gyászszentmise volt hol Dércy Imre újvárosi s. lelkész ez alkalomra komponált gyász áriáját megkapó módon az orgonán előadta, míg Maggi János kerületi hitoktató gyönyörű és szomorú vonatkozásokban gazdag imát mondott.

— Érettségi a makói főgimnáziumban n. A makói állami főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok, melyek három napon át tartottak Szele Róbert dr. tankerületi főigazgató elnöklése alatt, ma délelőtt nyertek befejezést. Azt már megírtuk, hogy az írásbeli érettségi alapján 20 növendéket engedtek az érettségi vizsgára. Ezek közül jelesen érettek lettek Szilárd Károly, Babos Géza, Erdei János, Vári Lajos, jól érettek: Dózsa László, Molitörisz Ákos, Petheő Ernő. Kilenc növendék egyszerű érettségi bizonyítványt kapott, négyet pedig szeptemberben tartandó pótérettségire utaltak.

— Kada Elek meghalt. Kecskemét országosan ismert polgármestere, Kada Elek, a jeles író és volt publicista ma este egynegyed tizenegy órakor hosszas szenvedés után meghalt. Kada Elek évekig volt hírlapíró a fővárosban, de mindig visszavágyott szülőföldjére, amely képviselővé is megválasztotta. Kada egyike volt legnépszerűbb íróinknak. Nem sokat alkotott, de művein a magyar föld levegőjének illata áradt szét, nyelve színmagyar, zamatos és tőrül beszélt, amelyben a magyar népi beszéd tüköröződik jellemének aranyvonásaival. A színpadon is szép sikere volt egy népszínművével, amelyet a Királyszínházban adtak elő. Különösen szépek voltak az alföldi népeletről vett novellái és rövidebb lélegzetű regényei Kada Elek hatvanegy évét élt s Kecskemét város újjáalkotása körül elvéghetetlen érdemei vannak. Halála nemcsak Kecskeméten, hanem az egész országban mély részvétet fog kelteni.

— Nyilatkozat. A „Makói Ujság” mai számában „A hagymakertészek legújabb szédelgője” „Aki csak kicsiben csal” című cikkére kijelentjük, hogy Haás Vilmosnak, a volt „cseh német” igazgatónak semmiféle bíróság sem ítélte meg eddig egyetlen fillért se s remélhetőleg nem is fog megítélni. Olyan direktora nem volt még eddig a szövetségnek, akinek fix fizetése ne lett volna. Így áll az igazság és nem úgy, amint a „Makói Ujság” tájékoztatól megírta.

A szövetséget vezetősége.

— Az auto elütött egy kis fiút. Ma este 10 órakor a Teitsch Adolf automobilja a Szegedi utcában elütött egy kis fiút, ki igen erősen megsérült, úgy, hogy az arra járó Vertán Endre eszméletlen állapotban szállította a kórházba. Állapota veszélyes. A kis fiu nevét még nem tudják.

— Pál Alfréd könyve. Ki ne ismerne az ökörmezői követet, Pál Alfrédot a képviselőház botányos üléséből? Pál Alfréd Tisza István testőrségéhez tartozik, s hősiesszen védte az elnöki emelvényt, valahányszor Tisza István elnöksége idején az ellenzék bement a képviselőházba. Néhányszor ökörmezői módon üvöltözött az ellenzékre, s egyszer az ülésteremben verekedni akart. Ennél többet a kortársak ezideig nem tudtak feljegyezni az ökörmezői képviselőről. Most azonban hivatalos részről szak tudósként mutatják be Pál Alfrédot,

— egyelőre csak a közigazgatásnak. A Belügyi Közlöny szerint Pál Alfréd könyvet irt „Bosznia Hercegovina politikai szervezete” címen. Ezt a „tudományos színvonalon álló terjedelmes munkát” a Belügyi Közlöny legutóbbi számában a belügyminiszter helyett Némethy Károly belügyi államtitkár 84.482. B. M. számú körrendeletével az összes közigazgatási tisztviselőknek és a községeknek megszerzésre melegen ajánlja. Meg kell még jegyeznünk, hogy az ajánlott könyv ára 12 korona. Mit jelent már most az ilyen körrendelet? Azt, hogy a főispánok a meleg ajánlatot parancsoló' g úgy adják ki a főszolgabíráknak, hogy a járásaikhoz tartozó községektől szedjenek be Pál Alfréd könyvéért 15 nap alatt 12 koronát. Vagyis Pál Alfréd verekedési érdemeiért a belügyminiszter megterheli az ország összes községeit 12 koronával. Azzal a belügyminiszter nem tördik, hogy Árvapokhorán, vagy Bocsimbákon és az országnak sok más ezer községében az ökörmézei szaktudós elemzésülményét felbontatlanul a padlásra dobják. A földolag az, hogy Pál Alfrédnak pénzre van szüksége, s a szerencsétlen községek keserves filléreiből a belügyministerszázezeket juttat neki azért, mert a többi munkótulkiabáló hangja van és az ellenzőkkel verekedésre bármikor készen állott. Hát ez már túl megy a mungó erkölcsök határain is. Egyszerű visszaélés a hatalommal, kihasználása a községek alárendelt helyzetének, barmiképpen indokolja is ezt az intézkedést a körrendelet. Reméljük, hogy a törvényhatóságok alispánjai észreveszik a tendenciáját ennek a nagyon is átlátszó rendeletnek, s megakadályozzák községeiknek ezt a teljesen felesleges, jogosulatlan megterhelését.

— Hálátlan flu. Rubinstein Ábrahámé, ki a kórházban beteg fekszik ma feljelentést tett József nevű 13 éves fia ellen, ki míg anyja a kórházban beteg feküdt, feltörte szekrényét és onnan 60 koronát ellopott azután megszökött Makórról. A fiut most anyja feljelentésére körszi a rendőrség.

— Kártyavető cigányasszony büne. Ferkovics Teréz nevű makói cigányasszony már többször volt kártyavetőssel elkövetett csalásért büntetve, de nem okult belőle. Többek följelentése folytán a csendőrség ma újból eljárást indított ellene.

A makói piacról.

Lanyha volt a mai piac.

A mai hetipiac miben sem különbözött az előző hetipiacoktól. Lanyha volt minden tekintetben és kevéssé látogatott, mert a gazdálkodó osztálynak most kezdődik nyári nagy munkája, így nem igen van ideje a piac felkeresésére. Mindaddig, míg az új buza meg nem jelenik a piacon, addig nem lehet sokkal élénkebb hetipiacokat várni. Tagadhatatlan azonban, hogy a hagyma iránt már a mai piacon is némi érdeklődés mutatkozott.

Az a kevés árut, mit — ma a piacra hoztak, nagyobbára magánosok és a helybeli kereskedők vásárolták össze. A buza métermázsája 20 koronáért kelt. Budapesten, hol a jó termésre való kilátás folytán ma szintén lanyha volt az üzlet, a buzának métermázsájáért 22 koronát fizettek.

A kukoricának áránál fordított az árák állapota. Budapesten métermázsája 15 korona, addig Makón ma 16 korona 50 fillérért kelt métermázsája.

Ennek oka az, hogy ország-szerte jó kukorica termésre van kilátás és e miatt volt ma olcsóbb Budapesten a kukorica, mint nálunk.

Valószínű, hogy ez a hatás már legközelebb a makói piacon is érezhető lesz és leszál a kukorica ára.

Pofonütötte a komája.

Félreértett járásbíróság.

Humoros jelenet játszódott le a mult bétén a makói járásbírószágon. Tisztességtudón beállit egy szomszédos községből való paraszt gazda és nagy torokköszörülés után megszólal:

— A kis pénzömért gyűttem tekintetes ur.

— Miféle pénzért, atyafi? — kérdi bíró.

— Hát a komám pofona ügyében. Tegnap mondta a komasszony, hogy már mögfizették, hát mondom jó lesz a most jövő országos vásáron másra.

Igy már megértették, miről van szó. Az atyafit fölpofozta a komája, minthogy ő nem mert elégtételt venni, ezért a becsületsértő inzultusért, hát a bíróságnal keresett elégtételt. A bíró el is ítélte a gyorskezü komát 10 korona pénzbüntetésre. Ezért jött most a panaszos, akinek aztán megmagyarázták, hogy az a tíz korona, amit a komája fizetett, nem az övé, hanem az államé.

Mikor aztán befojezték a magyarázatot megszólalt ő is:

— No ez is furesa — mondta neheztelön, — engem vágnak pofon és az állam rakja zsebre az árat. És mérgeesen távozott.

IRODALOM.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja, a *Pesti Hirlap* az új jul.—szepemberi évnegyed küszöbén a magyar olvasóközönség figyelmét felhívja a következőkre: A *Pesti Hirlap* minden irányban független, bátor, szókimondó szabadelvű és demokrata irányu, kérelhetlenül ellenzéki újság. A *Pesti Hirlap* napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponként 12—16—20 oldalal is többet ad, mint más napilapok; tehát járatása egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb. A *Pesti Hirlap* ma kétségtelenül a legelterjedtebb lap, amennyiben példányszáma (hét-köznapokon 120 ezer, vasárnap 150 ezer) a legelőnyösebb és legnépszerűbb boulevardlapokét is felülmúlja. Ezért van legtöbb hirdetése is, lévén a hirdetés a *Pesti Hirlap*-ban legelőnyösebb. A *Pesti Hirlap* speciális rovatai: Vasárnapi krónika (írja Molnár Ferenc), Esti levél (írja Porcsolt Kálmán), Kis komédiák (írja Heltai Jenő), Hétköznapok (írja Lux Terka), Mindennapi problémák és Egy ideges ember naplójából (írja Szomaházy István), Szerkesztői üzenetek (írja Murai Károly és Makra Imre); a lap mindennap annyi szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egész héten át, tehát a közönség érdekeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki. A *Pesti Hirlap* Naptárát az 1914 évre, gazdag szépirodalmi és közhasznú tartalommal, minden ny előfizető is ajándékul kapja, aki legalább negyedéve járatta a lapot. A *Pesti Hirlap* előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, két óra 4 kor. 80 fillér, jul.—szeptemberi negyedévre 7 korona. A *Divat Szalon* című kitérő és gazdag tartalmú divatlap-pal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér.

Az *Ardekes Ujság* című pompás kiállítású képes hetilappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. A *Pesti Hirlap* kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőnyösebb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(116)

23. fejezet.

A rab vallomása.

Szép szavakkal elmondod, hogy elemelem őt magamhoz, az emberek gyűlöletével nem törődünk, jóvá, nemessé, becsületessé teszem ama tiszta szeretettel, mely hozzá fűz . . . ő meg fog engem érteni, szemei könybe lábbadna, szívében összeomlik a bosszu és nem gondol többé arra, hogy gonosztevő, csaló legyen ezután igen, beszélnem kell vele.

A fogházigazgató lépett be.

— Nos, méltóságos komtesz, hallotta?

— Halottam.

— És mit szól hozzá?

— Beteg lélek beszéde volt az. Kérem igazgató ur, nyujtsa nekem alkalmat arra, hogy rövid fél óráig négy szemközti beszélhessek vele. Nem a szökésre akarom rábeszélni, hanem a bosszu érzetet szeretném kiölni szívéből.

— Készséggel alkalmat nyujtok erre, méltóztatssék ma éjjel növéremmel együtt lakásomban maradni és a rabot magam hozom ide.

Tekla grófkisasszony hálásan szoritotta meg az igazgató kezét.

— Köszönöm, eljövünk, rebegte halkan.

Az igazgató félreintette nővérét.

— Te, mondotta a nevelőnőnek, valahogyan le ne beszéld ezt a boldog leányt, hogy haza utazzék. Táviratoztam az apjának, hajnalra itt lesz, majd az vigye haza. A botrány elhallgatásáért, természetesen, néhány nehéz czer forintot kell majd az öreg urnak leszurni.

— Ez nem szép eljárás tőled! felelte a leány.

— Nem szép, de hasznos, hiszen tisztességes dolgot cselekszem azzal, hogy veszedelembe rohanó ostoba leányát az örvény széléről visszatartom. A sápot is a pesti lapok számára kérem, hallgatási díjul, de persze, egy fillért sem látnak belőle.

24. fejezet.

Bukás a fényzőnőből.

Tekla grófkisasszony nyugtalanul várta az éjszakát.

A rab beszéde nagyon felizgatta, mert halvány sejtelve sem volt arról, hogy Korbay szívében anynyi gyűlölet és bosszúérzet lakik.

Éjfélig beszélgetéssel töltötték az időt.

Éjfél után a fogház-igazgató kis kézilámpát vett elő és lement a börtönczellákba.

Korbay aludt.

Álmában is a Pétsy-familiát ál-

dőzte, mely iránt engesztelhetlen gyűlölettel viseltetett.

Az igazgató Korbay szemeközé világitott a lámpával s a rab felnyitotta szemeit.

— Valaki beszélni kíván önnel, keljen fel és jöjjön velem, mondá az igazgató száraz, hivatalos modorban.

— Ugyan ki lehet, ki velem éjnek idején diskurálni akar? dűnynyögte Korbay kelleetlenül, mivel a fölkelés épséggel nem volt inyére. Nekem senkim sincs, s a világon senkim, velem csak a törvény emberei beszélgethetnek.

Folyt. köv.

Meghívó.

Az „Egyesült makói hagyma és zöldség termelő kertészek értékesítő szövetkezetének tagjai e hó 29-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor a szövetkezet Deák Ferencz utcai háza helyiségeiben

értekezletet

tarlanak. A szövetkezet összes tagjait kérem, hogy ez értekezleten okvetlenül megjelenni legyenek szivesek. Makó, 1913. június 23.

Tisztelettel

Pintér Miklós

szövetkezeti elnök.

Táncitanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünidőben egy

táncztanfolyamot

rendezek, a mely július hó 5-én veszi kezdetét.

A tanítási idő a kisebb növendékek részére délelőtt, a nagyobbaknak pedig délután lesz. A tanokatás a berlini akadémián elfogadott legújabb francia módszer alapján eszközöltetik és főleg szem előtt tartom a testnek esztétikailag való kiképzését.

Tanítom a régibb táncok mellett a legújabb táncokat, mint pld. boston, two-steep (tusztép), a polka rüsset, a a quansteepest (vansztép) és stb. táncokat. De legnagyobb figyelemmel vagyok a legnagyobb táncok tanítása iránt, mint pl. a magyar szóló és sormagyar.

Nagy boston kurzust tartok este 7—8 ig. A tanítás saját házámban gróf Vay utcában külön e célra épült elegánsan berendezett táncoteremben lesz megtartva.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Schvarcz Miksa

okl. táncitanító.

A földéaki utfélen Joó Pál tulajdonát képező

3 fertály tanyaföld

több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a tulajdonossal Aradi-utca 54. ujszám.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalba.

Makulatúra csomagolópapir

különként kapható a „Makói Független Ujság“-nál.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árrban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

! Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

! melyet kristálytisza ártézi vízből készítenk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörün kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában

MASSEY HARRIS aratgépek

:-: szerelése megkezdődött. :-: :-:

MANILLA ZSINEG

megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám, a városi mázsaház mellett.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltő (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!! sőszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben KEDVEZŐ ÁRBAN !! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!